

РОСЛИННІ УГРУПОВАННЯ РІЧКИ ЛУГА ГОРОХІВСЬКОГО РАЙОНУ

Горанська Людмила, Кузьмішина Ірина

Східноєвропейський національний університет імені Лесі
Українки

Фітоценоз – це сукупність рослин на відносно однорідній ділянці, що перебувають у складних взаємовідносинах між собою і з навколишнім середовищем, та є результатом тривалого історичного розвитку, природного добору за певних кліматичних умов середовища. Характеризується специфічним видовим складом рослин, які ростуть на певній території, кількістю та розподілом особин кожного виду [2].

Через посилення антропогенного впливу на навколишнє середовище набуває актуальності вивчення рослинних угруповань, діяльність спрямованих на відтворення та збереження природних екосистем, у тому числі річкових, відіграють важливу роль у біосфері, є природними шляхами міграції живих організмів, центрами концентрації їх різноманітності та біопродуктивності [1].

У зв'язку з великою різноманітністю фітоценозів розроблено їх класифікацію, в основу якої покладено рослинну асоціацію, що об'єднує кілька фітоценозів. Більшість українських геоботаніків визнають асоціацію основною систематичною одиницею рослинності, що об'єднує схожі фітоценози [2].

Наша робота присвячена дослідженню рослинних угруповань ріки Луга на території Горохівського району Волинської області.

Мета роботи: встановити рослинні асоціації річки Луги, та визначити їх ценотичну структуру та флористичне ядро.

Підчас дослідження фітоценозів річки Луга було виявлено чотири типи асоціацій: дернистоосоково-болотнопівникова (*Carisetum(caespitosa) irisetosum (pseudacorus)*), канадськоелодєєво-напівзануренокуширова (*Ceratophylletum (submersi) elodeosum (canadesis)*); лепехово-канадськоелодєєва (*Acoretum (calamus) elodeosum (canadesis)*); малорясково-

вужьколисторогозово-лепехова асоціація (*Lemneta (minor)* – *Typhetum (angustifolia) acorusosum (calamus)*).

Асоціація *Caresetum(caespitosa)irisetosum(pseudacorus)* диференційована на два яруси: перший – чагарниковий ярус (заввишки 1,5-2,5 м) утворюють *Salix caprea* L. (5%) та *S. alba* L. (5%) із зімкненістю 0,2-0,3; другий – трав'яний (до 1,5 м) складають *Carex nigra* (L.) Reichard (10%), *C. riparia* Gurt (15%), *Acorus calamus* L. (20%) та едифікатори – *C. caespitosa* L. (20%) та *Iris pseudacorus* L. (25%). До складу асоціації *Ceratophylletum (submersi) elodeosum (canadesis)* входять два під'яруси: надводний утворюють *A. calamus* (5%), *C. nigra* (10%), *C. riparia* (10%); підводний під'ярус формує *Potamogeton crispus* L. (5%), *Elodea nuttallii* L. (20%), едифікатори – *Ceratophyllum submersum* L. (25%) та *E. canadensis* (30%). Дане угруповання перебуває під охороною Зеленої книги України як «типове» [3]. Асоціація *Acoretum (calamus) elodeosum (canadesis)* складається з трьох під'ярусів: перший, надводний (заввишки до 1 м) утворюють *Oenanthe aquatica* (L.) Poir (1%), осоки *C. nigra* (10%), *C. riparia* (15%) та едифікатор *A. calamus* (20%); другий, навідний – гірчак земноводний (*Persicaria amphibian* L.) – 10%; третій, підводний складають *C. submersum* (9%), *P. crispus* (10%), едифікатор – *E. canadensis* (25%). Асоціація *Lemneta (minor)* – *Typhetum (angustifolia) acorusosum (calamus)* утворена двома ярусами: перший – чагарниковий ярус (заввишки 1,5-2,5 м) утворюють *S. caprea* та *S. alba* (по 5%) із зімкненістю 0,3-0,4; другий – трав'яний (до 1,5 м) *C. caespitosa* (15%), *C. riparia* (20%) та едифікатори – *C. nigra* (25%) і *I. pseudacorus* (25%).

1. Абдулоєва О. С. Фітоценологія / О. С. Абдулоєва, В. А. Соломаха. – К. : Фітосоціоцентр, 2011. – 450 с.

2. Григора І. М. Основи фітоценології / І. М. Григора, В. А. Соломаха. – К.: Фітосоціоцентр, 2000. – 240 с.

3. Дубина Д. В. Угруповання формації куширу напівзануреного (*Ceratophylleta submersi*) / Д. В. Дубина // Зелена книга України / [за ред. Я. П. Дідуха]. – К.: Альтерпрес, 2009 – С. 313 – 314.